

SIKKERHETSATABLAD**Krystal Original**

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 24.11.2008

Revisjonsdato 08.03.2019

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Krystal Original

Artikkelnr. L-5731, L-2684, 2684, 2765

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Funksjon Beskrivelse: Rengjøringsmiddel

Produktgruppe AISE-C7 - Rengjøringsmidler (flytende, pulver, gel, spray) til konsumentbruk
AISE-P301 - Universalrengjøring, manuell påføring.

Kjemikaliets bruksområde Generell rengjøring (gulv).

Bruk det frarådes mot Det frarådes mot annen bruk enn for områder som er nevnt over.

Bruk av kjemikalier, kommentarer AISE, International Association for Soaps, Detergents and Maintenance Products. For å se hva AISE-kodene betyr iht REACH system for bruksbeskrivelser (SU, PC, PROC, ERC, AC), se excel-filer hos www.aise.eu. Søk etter Institutional, Industrial eller Consumer use mapping.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn Lilleborg AS

Besøksadresse Drammensveien 149

Postadresse Postboks 673 Skøyen

Postnr. 0214

Poststed OSLO

Land NORGE

Telefon 22 06 27 80

E-post	forbrukerservice@orkla.no
Hjemmeside	www.orkla.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00
	Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Klassifisering, merknader	Produktet er ikke ansett helse-, miljø- eller brannfarlig etter EUs forordning om klassifisering, merking og emballering av kjemikalier (CLP).
Tilleggsinformasjon om klassifisering	Ekstrem-pH skyldes kaliumhydroksid. Dette er eneste faremerkede ingrediens (øye, hud). Kaliumhydroksid har en spesifikk konsentrasjonsgrense (jfr. CLP anneks VI).

2.2. Merkingselementer

Følbar merking	Nei
Barnesikring	Nei
Vaskemidler	INGREDIENSER i.h.t. 648/2004/EU (Vaskemiddelforordningen): 15-30%: Såpe, <5%: Parfum, Benzylalkohol , Limonen,

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Stoffblandingen inneholder ingen komponenter som er kjent for å være PBT eller vPvB.
Helseeffekt	Kontakt med øynene kan gi ubehag.
Andre farer	Ingen kjente.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Kaliumhydroksid	CAS-nr.: 1310-58-3	Met. Corr. 1; H290	0,1 - 0,3 %	
	EC-nr.: 215-181-3	Acute Tox. 4; H302		
	Indeksnr.: 019-002-00-8	Skin Corr. 1A; H314		
	REACH reg. nr.:			
	01-2119487136-33-xxxx			
Limonen	CAS-nr.: 138-86-3	Flam. Liq. 3; H226	> 0,01 < 0,1 %	
	EC-nr.: 205-341-0	Skin Irrit. 2; H315		
		Skin Sens. 1; H317		
		Aquatic Acute 1; H400		
		Aquatic Chronic 1; H410		
		M-faktor 1		
Komponentkommentarer	Merkepliktige komponenter er oppført i henhold til bestemmelsene i forskrift nr. 516. "Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av			

kjemikalier (REACH)."

Kaliumhydroksid er oppgitt fordi komponenten har en administrativ norm.

Limonen er oppgitt fordi komponenten har en administrativ norm.

Full tekst for H-setninger finnes i pkt 16.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Vis dette sikkerhetsdatablad til ev. tilstedeværende lege.
Innånding	Ved ubehag søk frisk luft.
Hudkontakt	Skyll huden med vann.
Øyekontakt	Ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll straks grundig med mye vann, også under øyelokk. Kontakt lege hvis ubehag vedvarer etter skylling.
Svelging	Drikk 2-3 glass vann eller melk.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Kan irritere øynene.
Forsinkede symptomer og virkninger	Ikke kjent.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling umiddelbart, om store mengder har blitt svelget eller inhalert.
Spesifikke detaljer om motgift	Ikke kjent.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann.
------------------------	--

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke brannfarlig.
----------------------------	--------------------------------

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Brannvernslær iht europeisk standard EN469 gir grunnleggende beskyttelsesnivå ved kjemikalieuhell.
Brannslukningsmetoder	Ingen spesiell brannslukningsmetode angitt.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt verneutstyr ved behov. Se punkt 8.
---	---

For innsatspersonell

I en industriell setting: Bruk verneklær som beskrevet i punkt 8 i dette sikkerhetsdatabladet.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Ingen spesielle sikkerhetstiltak er nødvendig.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding

Større mengder samles i egnede beholdere og behandles som vanlig avfall etter lokale regler. Små mengder spyles bort med store mengder vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se seksjon 1 for nødtelefon.

Se seksjon 8 for opplysninger om personlig verneutstyr.

Se seksjon 13 for mer informasjon om avfallsbehandling.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Ingen spesielle forholdsregler.

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene

Vask hendene etter bruk/kontakt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Av hensyn til produktkvaliteten: Bør ikke fryses.
Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger

Benyttes som generelt rengjøringsmiddel. Fortynnes før bruk (se etikett).

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Kaliumhydroksid	CAS-nr.: 1310-58-3	8 timers grenseverdi: 2 mg/ m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: T	Norm år: 2003
Limonen	CAS-nr.: 138-86-3	8 timers grenseverdi: 140 mg/m ³ ;A 8 timers grenseverdi: 25 ppm;A	Norm år: 2003

DNEL / PNEC

Oppsummering av
risikostyringstiltak, mennesker

Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan monitorering av person, arbeidsatmosfære eller biologiske parametre være nødvendig, for å bestemme effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak, og/eller behovet for personlig åndedrettsvern. Det henvises til Europeisk Standard EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemikalier, og nasjonale, veiledende dokumenter for metoder for bestemmelse av farlige stoffer.

8.2. Eksponeringskontroll

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Unngå kontakt med øynene. Bruk øyevern ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

Egnet øyebeskyttelse

Unngå kontakt med øynene. Bruk vernebriller eller ansiktsskjerm i brukssituasjoner hvor det kan være fare for sprut/søl i øynene.

Håndvern

Håndvern

Bruk vanlig plast- (vinyl) eller gummihandsker (nitril, latex) ved langvarig eller gjentatt hudkontakt. Gjennombruddstiden er ikke kjent.

Hud- / håndbeskyttelse, kortsiktig kontakt

Normalt ikke nødvendig.

Hud- / håndbeskyttelse, langvarig kontakt

Bruk vanlige plast- eller gummihandsker ved kontakt med konsentrert produkt eller langvarig kontakt med bruksløsninger. Gjennombruddstiden er ikke kjent.

Hudvern

Hudbeskyttelse, kommentar

Normalt ikke nødvendig. Bruk hensiktsmessige arbeidsklær, tilpasses det øvrige arbeidet. I en industriell setting: Bruk egnede verneklær for å beskytte mot langvarig eller gjentatt hudkontakt.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved

Normalt ikke nødvendig. Administrativ norm for eksponering skal overholdes.

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak

Vask hendene etter bruk. Følg god kjemikaliehygiene.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform

Væske.

Farge

Gul.

Lukt

Parfyme.

pH

Status: I handelsvare
Verdi: ~ 13

Status: I løsning

	Verdi: ~ 10,5 Kommentarer: I 1% løsning.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant
Frysepunkt	Kommentarer: Produktet er vannbasert, frysepunkt antas å ligge nær 0 °C.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke bestemt.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke brannfarlig.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Nedre eksplosjonsgrense m/enhet	Kommentarer: Ikke relevant
Øvre eksplosjonsgrense m/enhet	Kommentarer: Ikke relevant
Eksplosjonsgrense	Kommentarer: Ikke relevant
Damptrykk	Kommentarer: Ikke bestemt.
Damptetthet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Relativ tetthet	Verdi: ~ 1 kg/dm ³
Løslighet	Kommentarer: Blandbar med vann.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Kommentarer: Forventes ikke å bioakkumulere.
Selvantennelighet	Kommentarer: Produktet er ikke selvantennende.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.
Viskositet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Eksplorative egenskaper	Produktet er ikke eksplorsivt.
Oksiderende egenskaper	Produktet er ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Blandbarhet	Løselig i vann.
-------------	-----------------

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Det finnes ikke spesifikke testdata for produktets reaktivitet.
-------------	---

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale lagringsforhold.
------------	---------------------------------------

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner ved lagring og bruk under normale forhold.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Ingen spesifikke data.
-------------------------	------------------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås

Ingen farlige reaksjoner er kjent.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter

Ingen farlige spaltningsprodukter er kjent.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet

Type toksisitet: Akutt

Testet effekt: LD50

Eksponeringsvei: Oral

Verdi:

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering

Ikke merkepliktig, basert på tilgjengelige toksikologiske data fra komponentene.

Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering

Produktet er ikke klassifisert som etsende/irriterende for huden.

Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering

Produktet er ikke klassifisert som "Gir alvorlig øyeskade" eller "øyeirritasjon".

Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering

Ikke klassifisert som sensibiliserende, basert på tilgjengelige data fra komponentene.

Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering

Ikke klassifisert som sensibiliserende, basert på tilgjengelige data fra komponentene.

Innånding

Normalt liten innåndingsrisiko.

Hudkontakt

Gjentatt eller langvarig kontakt med konsentrert produkt eller vaskeløsning kan føre til uttørring av huden.

Øyekontakt

Kan irritere øynene.

Svelging

Svelging av større mengder kan gi brekninger og diaré.

Allergi

Forventes ikke å gi allergi ved normalt bruk, men inneholder parfyme som kan gi allergi hos spesielt disponerte personer.

Arvestoffskader

Inneholder ingen stoffer kjent for å medføre fosterskade.

Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon

Inneholder ikke stoffer kjent for å være kreftfremkallende (karsinogener).

Reproduksjonsskader

Inneholder ingen stoffer kjent for å medføre fosterskade.

Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, klassifisering

Inneholder ingen stoffer i konsentrasjon over grenseverdien ("cut-off value"), som er klassifisert for spesifikk målorgantoksisitet - enkelt eksponering.

Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - repeterende eksponering, klassifisering

Inneholder ingen stoffer i konsentrasjon over grenseverdien ("cut-off value"), som er klassifisert for spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering.

Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering

Produktet er ikke klassifisert som Asp.Tox., basert på tilgjengelig data fra komponentene.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksitet

Det er ikke utført økotoksitetstester på blandingen.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet,
kommentarer

Såpen er lett biologisk nedbrytbar. (OECD 301)

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial

Ingen av råstoffene i produktet er sannsynlig bioakkumulerbare.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet

Oppløses i vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat

Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

vPvB vurderingsresultat

Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

12.6. Andre skadevirkninger

Miljøopplysninger, konklusjon

Økologiske skader er verken kjent eller forventet under normal bruk.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av
kjemikaliet

Ingen spesielle destruksjonsmetoder nødvendig. Behandles som vanlig avfall i overenstemmelse med lokale forskrifter. Dersom levering på godkjent fyllplass ikke er mulig eller ved avhending av større mengder produkt, behandle som farlig avfall.

Annen informasjon

I tilfelle farlig avfall, foreslåes (avhengig av bruksområde) : EAL: 07 06 01 Avfall fra PBDB av rengjøringsmidler; vandige vaskevæsker og morluter Avfallstoffnr: 7135 Alkalisk organisk avfall.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer

Ikke farlig gods på vei eller sjø (ADR/RID/IMDG) i henhold til transportforskriftene.

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer

Ikke farlig gods på vei eller sjø (ADR/RID/IMDG) i henhold til transportforskriftene.

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer

Ikke farlig gods på vei eller sjø (ADR/RID/IMDG) i henhold til transportforskriftene.

14.5. Miljøfarer

Kommentarer

Ikke farlig gods på vei eller sjø (ADR/RID/IMDG) i henhold til transportforskriftene.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler

Se seksjon 6, 7 og 8.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger

Ikke farlig gods på vei eller sjø (ADR/RID/IMDG) i henhold til transportforskriftene.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Vaskemidler

INGREDIENSER i.h.t. 648/2004/EU (Vaskemiddelforordningen):
15-30%: Såpe,
<5%: Parfum, Benzylalkohol, Limonen,

Lover og forskrifter

Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnig av kjemikalier (REACH).
Forordning (EF) nr 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)
Forskrift om klassifisering og merking av farlige kjemikalier (Miljøverndepartementet)
Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (Arbeids- og sosialdepartementet).
Forskrift om begrensnig i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter. Vedlegg VI: Vaskemiddelforordningen.
Transportmerkingen er utført i henhold til bestemmelsene i ADR/RID/IMDG.

Ikke deklareringspliktig pga.

Ikke merkepliktig.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet
er gjennomført

Ja

Kjemikaliesikkerhetsvurdering

Tiltak/anbefalinger gitt under de ulike avsnittene er basert på vurderinger og implementeringer av informasjon i mottatte eksponeringsscenarioer (ES).

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger

Opplysningene i dette Sikkerhetsdatabladet er i henhold til vår informasjon, og så vidt vi vet, korrekte på den angitte dato for siste revisjon. De gitte opplysningene

	er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, anvending, bearbeiding, lagring, transport, avhending og utslipp; de må ikke ansees å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Informasjon fra produsent. Tilmeldt Giftinformasjonen, tlf.: 22 59 13 00. (Døgnåpent).
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H226 Brannfarlig væske og damp. H290 Kan være etsende for metaller. H302 Farlig ved svelging. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H400 Meget giftig for liv i vann. H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Endringer i alle punkt.
Siste oppdateringsdato	11.09.2017
Versjon	10
Utarbeidet av	Orkla Home & Personal Care